Lysekils kyrka
58.2716, 11.4338

Den första kyrkan i Lysekil kom på plats 1545. I slutet av 1700-talet byggdes en ny träkyrka på samma plats. Kyrkan såldes och flyttades 1906 till Malmön där den finns kvar under namnet Malmöns kyrka.

Lysekils nuvarande kyrka med fasad i bohuslänsk granit och påkostad nygotisk interiör, byggdes kring förra sekelskiftet- Det är den största kyrkan i Bohuslän, skapad av västkustens mest produktive arkitekt under slutet av 1800-talet, Adrian Peterson. Har var med om att rita eller rita om totalt 38 kyrkor över hela landet. Arkitekten Peterson ville att kyrkorna skulle verka som framvuxna ur klippan.

2016 hittade man i ett hålrum i altarringens träkonstruktion en 115 år gammal flaskpost. Flaskan innehöll ett meddelaren från de sju målare som målade kyrkan inför invigningen: "Undertecknade målare, som varit med att måla Lysekils nya kyrka, lägger detta papper ned som ett minne", står det bland annat. Meddelanden var undertecknat den 23 november 1901, bara några veckor innan kyrkan invigdes.

Kyrkan ligger på det höga Flaggberget och är med sin spira på 95 meters höjd synligt på långt håll för sjöfarare, men spiran var fram till 1914 sju meter högre. Den översta delen rasade då i en storm.
På grund av tomtens placering på berget har kyrkan fått en lite speciell placering, med koret i söder, istället för som vanligt i öster, och det mäktiga tornet i norr, istället för i väster.

Predikstolen utfördes på 1670-talet av den tyske bildhuggaren Markus Jäger för Kristine kyrka i Göteborg, med känd som Tyska kyrkan. Predikstolen köptes i slutet av 1700-talet till Lysekils gamla timmerkyrka, som också stod på Flaggberget.

I västra sidoskeppet finns en äldre altartavla från förra kyrkan.

Under en stor restaurering på 1920-talet tillkom bland annat väggmålningar och glasmålningar i alla fönster. I fönstren i långhuset kan man se scener ur det samtida arbetslivet i Lysekil, med fiskare, stenhuggare och industriarbetare. De är utförda efter skisser av Albert Eldh, som utfört många fönster till kyrkor i Göteborg. Han var bror till den kände skulptören Carl Eldh.
Albert Eldh gjorde också förlagan till en ny altaruppsats.

Koret målades under samma period av Göteborgskonstnären Brocke Blückert.

Dopfunten av ljus granit ritades 1900 av ingenjör Ernst Moritz Arndt. 1960 försågs funten med en ny och lägre fot.

Kyrkans orgel är byggd 1917 av Eskil Lundén och omdisponerad 1949 av Lindegrens Orgelbyggeri AB. Den tillhörande orgelfasaden är från 1904. Vid västra sidokapellet finns en kororgel som är installerad 1971 och byggd av Klaus Becker i Hamburg.

Källor:
Webb: Lysekils pastorat.
Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.
Bok: "990 kyrkor från Skåne i söder till Lappland i norr". Beatrice och Gösta Glase. ISBN 91-7988-142-4
Bok: "Lysekils kyrka - en vägledning för besökande".
Tidning: "Hittade flaskpost under renovering". Lysekilsposten 23 januari 2016. Magnus Svensson.